

Osnovni turistički pojmovi

A/C

Centralni ili pojedinačni klima uređaj.

ADULT (ADL)

Odrasla osoba, najčešće preko 12 godina.

ALL INCLUSIVE ili SVE UKLJUČENO (ALL, AL)

Doručak, ručak, večera, često medjuobroci i piće u propisanom vremenskom intervalu i dodatni hotelski sadržaji precizirani u specifikaciji hotela, tzv. ALL programu, koji ima svaki hotel sa tom uslugom. Obroci mogu biti različito posluživani, ali je najčešće princip švedskog stola.

A LA CARTE

Odabir jela i pića iz jelovnika.

APARTMAN (APT)

Smeštajna jedinica u vili koja se sastoji od spavaće sobe sa dva do tri ležaja, dnevnog boravka u kojem se nalaze kuhinjski elementi, jedan ili dva ležaja, odnosno pomoćni ležaj ili sofa, kupatila i terase.

APARTMAN - DUPLEKS (DPLX)

Smeštajna jedinica u vili koja se sastoji od dve (ili tri) spavaće sobe sa po dva do tri ležaja, dnevnog boravka u kojem se nalaze kuhinjski elementi, jedan ili dva ležaja, odnosno pomoćni ležaj ili sofa, kupatila i terase. Može biti i bez dnevnog boravka i imati odvojenu kuhinju ili kuhinju u predsoblju.

AERODROMSKE TAKSE

Ove takse čine deo ukupne cene avio karte i odnose se na servis koji aerodrom pruža putnicima. Aerodromske takse obuhvataju takse odlaznog i dolaznog aerodroma, kao i eventualnu tranzitnu aerodromsku taksu, ako se putovanje sastoji iz više letova i podrazumeva presedanje na nekom aerodromu.

AVIONSKE TAKSE

Avionske takse čine skup svih taksi za putovanje avionom (aerodromskih taksi, putničkog servisa, sigurnosnih taksi, eko taksi, doplate za gorivo...).

BALKON (TERASA)

Otvoreni prostor u smeštajnoj jedinici, dovoljno veliki, u koji može stati garnitura za sedenje.

BALKON FRANCUSKI

Otvoreni prostor u smeštajnoj jedinici (mali balkon), najčešće dovoljno veliki da na njemu može boraviti u stojećem stavu odrasla osoba.

BTO (BORAVIŠNA TAKSA)

Skraćenica za boravišnu taksu, najčešće se izražava dnevno, po osobi i plaća u mestu boravka. Taksu plaćaju odrasli i dec

CHECK IN / OUT

Procedura pre ulaska u smeštajni objekat, kada putnik daje voucher i pasoš, ponekad popunjava formular sa ličnim podacima, nakon čega dobija ključ i čeka propisano vreme za ulazak, odnosno proceduru napuštanja objekta.

CHILD (CHD)

Dete od 2 – 12 godina ili starije, ako je to navedeno u programu putovanja.

ČARTER (CHARTER)

Zakup aviona za jedan ili više letova, van redovnog vremena poletanja. Cena karte je obično niža u odnosu na cenu karte na redovnim linijama, a zakupac aviona (organizator putovanja) može otkazati let usled nedovoljnog broja prijavljenih putnika.

DEPANDANS

Prostorno izdvojen deo hotela (spojen sa glavnom zgradom ili ne) u kom se isključivo pružaju usluge smeštaja u smeštajnim jedinicama

DOPLATA ZA GORIVO (YQ TAKSA)

YQ taksa predstavlja taksu avio kompanije usled promene cene goriva.

FAKULTATIVNI IZLETI

Izleti koje organizuje lokalna agencija, uz plaćanje na licu mesta u lokalnoj valuti, bez odgovornosti organizatora putovanja ili predstavnika organizatora za realizaciju i kvalitet izleta ili povoljnost cene. Fakultativni izleti nisu obavezni deo programa i zavise od broja prijavljenih putnika.

FAMILY APARTMAN

Soba u hotelu (dve prostorije koje ne moraju biti odvojene vratima) odgovarajuće kvadrature za četiri osobe sa minimum dva standardna i dva pomoćna ležaja ili sofom na razvlačenje, za dvoje dece i veoma često imaju malu kuhinju (proveriti u opisu u katalogu ili na sajtu).

FAMILY ROOM

Porodična soba (jedna prostorija) odgovarajuće kvadrature za četiri osobe sa minimum dva standardna i dva pomoćna ležaja ili sofom na razvlačenje, za dvoje dece.

FITNESS ILI TRIM STAZA

Prostor sa spravama za vežbanje.

FIRST MINUTE PONUDA

Vrlo povoljna ponuda turističke agencije za neki turistički aranžman, koji se najčešće rezerviše nekoliko meseci pre početka njegove realizacije.

FRANCUSKI ili BRAČNI LEŽAJ

Ležaj za dve osobe minimalne širine 120 cm.

GARDEN VIEW (GV)

Pogled iz smeštajne jedinice na vrt.

HOTEL

Osnovni ugostiteljski objekat u kojem se pružaju usluge smeštaja, ishrane i drugi potrebni i korisni sadržaji za korisnike usluga. Sastoji se od više tipova soba, a kvalitet i sadržaji objekta se definišu kategorijom zvezdica.

HOTEL APARTMANSKOG TIPOA

Smeštajni objekat koji ima recepciju, neretko i mali lobi, a smeštajne jedinice su studiji i apartmani, ponekada i sobe.

HOSTEL

Ugostiteljski objekat nižeg kvaliteta smeštaja i komfora od hotela. Smeštaj je najčešće organizovan u višekrevetnim sobama sa zajedničkim kupatilom. Pošto je hostelski smeštaj jeftiniji od klasičnog hotela, uglavnom ga koriste mlađe osobe na propovijedanju i kratkim zadržavanjima.

INFANT (INF)

Beba od 0 – 2 godine.

INTERCONNECTED ROOMS

Standardne sobe koje se nalaze jedna do druge, sa sopstvenim ulaznim vratima i kupatilima, kao i vratima koja ih međusobno povezuju. Preporučuju se porodicama ili prijateljima, ali je cena najčešće zbir dve sobe.

ITINERER (MARŠUTA)

Precizno određen pravac putovanja koji detaljno sadrži pravac kojim se obavlja putovanje i prikazuje mesta zadržavanja u toku putovanja.

IZLET

Unapred pripremljena kombinacija dve ili više turističkih usluga (prevoz i druge turističke usluge) u trajanju kraćem od 24 sata, koja ne uključuje noćenje, a koje organizator putovanja ili posrednik nudi na prodaju i prodaje po jedinstvenoj ceni.

JACUZZI

Kada ili mali bazen sa hidro masažerima.

JUNIOR SUITE

Soba u hotelu (jedna prostorija koja može biti podeljena paravanom ili slično) odgovarajuće kvadrature za četiri osobe sa minimum dva standardna i dva pomoćna ležaja ili sofom na otvaranje za dvoje dece, isto ili bolje opremljena od superior sobe.

KATEGORIZACIJA

Sistem utvrđenih standardnih merila za ocenjivanje kvaliteta smeštaja, hrane i usluga u turističkim smeštajnim objektima. Prikazuje se odgovarajućim simbolima (zvezdica ili slovo).

KONTINENTALNI DORUČAK

Slano – slatki doručak sa čajem ili kafom koji se poslužuje u ograničenim količinama. Najčešće se služi samo slatki doručak.

KONTINENTALNI ŠVEDSKI STO

Oskudniji švedski sto. Manji izbor namirnica i uglavnom se sastoji od slatkih namirnica.

LAST MINUTE PONUDA

Vrlo povoljna ponuda turističke agencije za neki turistički aranžman, objavljena najčešće nekoliko dana pred polazak, a u cilju popune smeštajnih kapaciteta.

LOBI

Prostor za sedenje koji se nalazi uz recepciju u ugostiteljskom objektu.

LOBI BAR

Bar koji se nalazi u okviru lobi prostora, sa ograničenom ponudom alkoholnih i bezalkoholnih pića i napitaka.

LOKALNI VODIČ

Osoba sa područja koje se obilazi. Pruža turistima usluge vođenja, pokazivanja i stručnog objašnjavanja prirodnih, kulturno-istorijskih, arheoloških, etnografskih, privrednih i drugih znamenitosti na određenoj destinaciji.

MENU

Odabir više jela prema određenim gastronomskim pravilima za jedan obrok, koji se poslužuje u unapred utvrđenim veličinama porcije.

MEZONETA

Smeštajna jedinica koja se sastoji od jedne ili dve spavaće sobe sa po dva do tri ležaja, dnevnog boravka u kojem se nalaze kuhinjski elementi (osim u hotelu), kupatila i terase.

MINI BAR

Mali frižider smešten u hotelskoj sobi sa ponudom alkoholnih i bezalkoholnih pića u specijalnim flašicama, koje gost može koristiti tokom svog boravka u sobi, uz naknadnu naplatu konzumiranog pića.

MOTEL

Ugostiteljski objekat za smeštaj prolaznog tipa, lociran uz saobraćajnice, prilagođen kraćem boravku i opremljen za pružanje osnovnih ugostiteljskih usluga smeštaja, ishrane i parkiranja motornih vozila.

MOUNTAIN VIEW (MV)

Pogled iz smeštajne jedinice na planinu.

NA ili RR

Najam se primenjuje kod studija i apartmana i uključuje troškove električne energije, vode, korišćenja inventara i komunalnu taksu (osim ako u programu putovanja nije drugačije navedeno). Posteljina je najčešće sastavni deo inventara (promena jednom u toku smene) ali ne i peškiri, toalet papir, sapuni, sredstva za održavanje higijene i pranje posuda. Gosti sami iznose smeće i održavaju higijenu. Najam počinje prvog dana boravka izmedju 13.00 i 16.00 časova, a završava poslednjeg dana boravka u 09.00 časova.

ND ili BB

Noćenje sa doručkom.

OVERBOOKING

Prekoračeni kapacitet smeštajnog objekta, odnosno nedostatak smeštajnih kapaciteta prilikom checking-a putnika, do čega najčešće dolazi greškom hotela ili vile, a veoma retko organizatora putovanja.

OW (ONE WAY)

Autobuska, avionska, vozna ili brodska karta u jednom pravcu.

PAKET ARANŽMAN

Dve ili više sinhronizovane turističke usluge koje se nude potencijalnom turisti (po odluci agencije ili na zahtev samog potencijalnog klijenta) kojima on delimično ili u potpunosti zadovoljava svoju turističku potrebu.

POOL BAR

Bar pored bazena.

POOL VIEW (PV)

Pogled iz smeštajne jedinice na bazen.

POMOĆNI LEŽAJ ili LEŽAJ NA IZVLAČENJE, DODATNI LEŽAJ... (PL ili EXTRA BED)

Kreveti i drugi ležaji za spavanje koji ne čine redovnu opremu sobe, već se naknadno unose u sobu radi povećanja kapaciteta u toku glavne turističke sezone ili na zahtev turiste. Ova kategorija podrazumeva i ležaje koji se već nalaze u sobi, a koji služe za popodnevni odmor turista ili za sedenje u toku dana (sofe, kauči i dr.)

PP ili HB

Polupansion (najčešće doručak i večera).

PP+ ili HB+

Polupansion plus – u vreme večere uključena domaća žestoka pića, kao i točeni sokovi, vino, pivo i voda.

PREDSTAVNIK AGENCIJE

Boravi u mestu boravka turista u cilju kvalitetnog ispunjenja obaveza organizatora putovanja i pružanja pomoći i informacija, vezanih za boravak i aktivnosti turista. Predstavnik sa gostima komunicira po unapred utvrđenom redosledu preko info table istaknute u smeštajnom objektu, putem redovnih dežurstava u smeštajnom objektu ili u lokalnoj agenciji ili putem mobilnog telefona za hitne slučajeve. Ne znači da boravi u smeštajnom objektu.

RT (RETURN TICKET)

Autobuska, avionska, vozna ili brodska povratna karta.

SAT TV

Televizor na kojem se mogu posmatrati pored lokalnih programa i satelitske programe.

SAUNA

Mali zatvoren prostor sa drvenim zidovima i klupama i temperaturom od 70 – 90 stepeni, princip vrelog vazduha.

SEA VIEW (SV)

Pogled iz smeštajne jedinice na more.

SMEŠTAJNA JEDINICA

Skup opremljenih prostorija unutar ugostiteljskog objekta za smeštaj koja se stavlja na raspolaganje korisniku.

SNACK BAR

Bar koji pored pića služi i raznu laganu hranu kao što su tost, salate, pica, sendviči...

SOBA (STANDARDNA)

Smeštajna jedinica u hotelu ili vili koja nema kuhinjske elemente.

1/1, 1/2, 1/3, 1/4... SOBA, APARTMAN/STUDIO

Jednokrevetna, dvokrevetna, trokrevetna, četvorokrevetna soba ili apartman, odnosno studio.

1/2+1 ili DVOKREVETNA+1 (1/3+1, 1/4+1...)

Dvokrevetna (trokrevetna, četvorokrevetna...) soba, studio ili apartman sa ležajem koji nije standardnih dimenzija. Takav ležaj najčešće mogu koristiti i odrasle osobe (proveriti u opisu u katalogu ili na sajtu) i uvek deca.

SOFA ili KAUČ

Ležaj sa naslonom, obično na razvlačenje, manje udoban i manjih dimenzija od standardnog ležaja.

SPA

Sastoje se od zatvorenog i/ili otvorenog bazena, saune, turskog kupatila, hidromasažne kade, trim kabineta i pruža uslugu masaže i liftinga... Ne mora sadržati sve navedene elemente.

STUDIO (STD)

Smeštajna jedinica u vili, bez pred soblja, u kojoj se u istom prostoru nalazi deo sa kuhinjskim elementima sa osnovnim priborom za jelo, kreveti, orman, zasebno kupatilo i terasa.

SUPERIOR ROOM

Soba u hotelu veće kvadrature i kvalitetnije opreme od standardne.

SUITE

Soba u hotelu (dve prostorije koje ne moraju biti odvojene vratima) odgovarajuće kvadrature za četiri osobe sa minimum dva standardna i dva pomoćna ležaja ili sofom na otvaranje, za dvoje dece, isto ili bolje opremljena od superior sobe, često veoma luksuzan.

ŠVEDSKI STO ili BUFFET

Samoposluživanje hranom u neograničenim količinama, u hotelu ili restoranu.

TERASA (BALKON)

Otvoreni prostor u smeštajnoj jedinici, dovoljno veliki, u koji može stati garnitura za sedenje.

TRANSFER

Ugovoreni prevoz putnika u okviru turističkog aranžmana ili u okviru ugovorenog prevoza putnika. Podrazumeva prevoz putnika od aerodroma, hotela ili autobuske stanice do turističkog odredišta i nazad.

TURISTIČKI ANIMATOR

Fizičko lice koje planira i ostvaruje zabavne, kulturne, sportsko rekreativne i druge programe kojima organizuje slobodno vreme turista.

TURISTIČKI PRATILAC

Fizičko lice koje prati turističku grupu i obavlja operativno tehničke poslove od početka putovanja do odredišta i nazad.

TURISTIČKI VODIČ

Fizičko lice koje, po unapred utvrđenom programu, pruža turistima usluge vođenja, pokazivanja i stručnog objašnjavanja prirodnih, kulturno-istorijskih, arheoloških, etnografskih, privrednih i drugih znamenitosti.

TUROOPERATOR

Kompanija koja kreira i/ili plasira na turističkom tržištu ture (putovanja), vrši turističke usluge i/ili se pojavljuje kao subkontraktor u njihovom izvršenju.

TURSKO KUPATILO ili HAMAM

Mali zatvoren prostor sa keramičkim zidovima i klupama i temperaturom od 70 – 90 stepeni, princip vodene pare.

TV

Televizor koji može biti različite veličine i različitog kvaliteta prijema slike, sa samo lokalnim ili i satelitskim kanalima.

TWC

Kupatilo sa stojećom tuš kadom.

VILA

Smeštajni objekat koji nema recepciju i sastoji se iz studija i apartmana, ponekad i soba, u kojima korisnici samostalno održavaju higijenu. Kategorija se definiše slovima ili zvezdicama i organizator putovanja ne može garantovati kvalitet, verodostojnost i postojanost lokalne kategorizacije.

VOUCHER (VAUČER)

Isprava koju izdaje organizator putovanja i kojom se on davaocu usluge obavezuje da će platiti usluge pružene donosiocu isprave, odnosno klijentu organizatora putovanja. Dostavlja se hotelijeru, predstavniku organizatora u mestu putovanja ili lokalnoj turističkoj agenciji. Vaučer nema svojstvo hartije od vrednosti.